

GLITSERINNING KASMETOLOGIYADA ISHLATILISHI VA FOYDALARI**Musayeva M.A., Yusupova F.B., Umurqulova.F.A**

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, Termiz shahar Farovon massiv 43B uy

Annotatsiya. Ushbu maqolada glitserindan kasmetologiyada foydalanish, uning foydalari, kimyoviy tarkibini o'rganadi. Maqola, kosmetika sohalaridagi qo'llanishi, shuningdek, zamonaviy tadqiqotlar orqali uning yangi imkoniyatlarini ko'rib chiqadi. Glitserinning kasmetologiyada o'rni va uning qo'llanilishi haqida ma'lumotlar ushbu maqolada chop etilgan.

Kalit so'zlar: Suyultirigan glitserin, gialuron kislotasi, centella asiatica ekstrakti, yuz parvarishi, yuz qabarishi.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГЛИЦЕРИНА В КОСМЕТОЛОГИИ**Мусаева М.А., Юсупова Ф.Б., Умуркулова Ф.А.****Термезский университет экономики и сервиса, г. Термез, массив Фараван
43Б-дом.**

Аннотация: В данной статье рассмотрено применение глицерина в косметологии, его польза, химический состав. В статье рассматривается его применение в сфере косметики, а также его новые возможности благодаря современным исследованиям. Информация о роли глицерина в косметологии и его применении опубликована в этой статье.

Ключевые слова: Разбавленный глицерин, гиалуроновая кислота, экстракт центеллы азиатской, уход за лицом, прыщи на лице.

USE AND BENEFITS OF GLYCERIN IN COSMETOLOGY**Musayeva.M.A., Yusupova.F.B., Umurkulova.F.A****Termiz University of Economics and Service, Termiz city, Farovon Massiv 43B,**

Abstract: This article examines the use of glycerin in cosmetology, its benefits, chemical composition. The article examines its application in the field of cosmetics, as

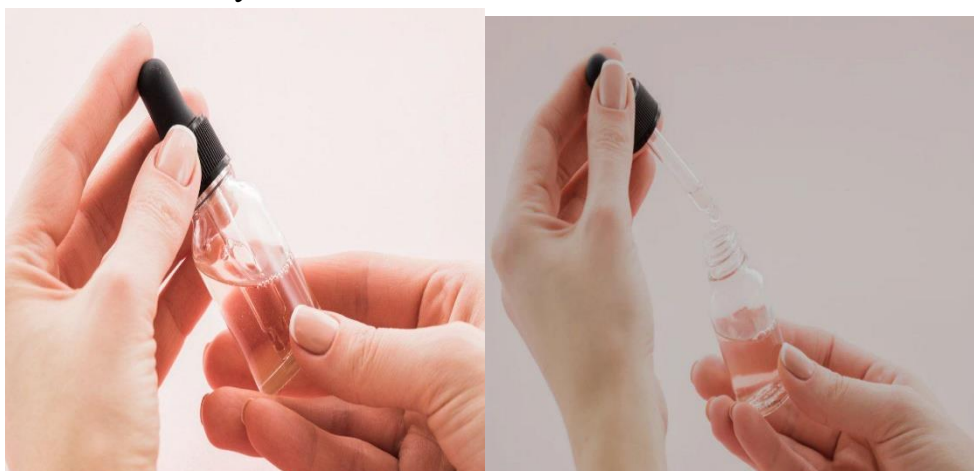
well as its new possibilities through modern research. Information about the role of glycerin in cosmetology and its use is published in this article.

Key words: Diluted Glycerin, Hyaluronic Acid, Centella Asiatica Extract, Face Care, Facial Blemish

KIRISH. Glitserin o'simlik moyli yoki hayvon yog'laridan olinadigan shaffof rangsiz va hidsiz tabiiy birikmadir. 2016-yilgi tadqiqot natijalariga ko'ra glitserin ko'plab vositalar bilan solishtirilganda terining yuqori qatlamida namlikni oshirish uchun "Eng samarali namlovchi" deb topilgan.

Glitserinning foydalari: glitserin terini namlash bilan birga himoya qilishga yordam beradi. Lekin ayrim hollarda yuzda qurish va qabariq paydo bolishiga olib kelishi mumkin, agar suyultirilmagan bo'lsa.

Glitseringa mineral kislotalar ta'sir ettirib efirlar olinadi, mas, nitrat va sulfat kislotalar aralashmasi ta'sir ettirilsa, nitroglitserin hosil bo'ladi. Glitserin tabiiy yog' va karbon kislotalarning triglitseridlari aralashmasidan iborat moylar tarkibida bo'ladi. Sanoatda oziq-ovqat yog'larini turli katalizatorlar (kislotalar, ishqorlar, fermentlar) ishtirokida sovunlash yo'li bilan olinadi. Hozir Glitserinni sintez yo'li bilan propilendan olish alohida ahamiyat kasb etmoqda. Glitserin organizmda yog'lar va fosfatidlarning parchalanishidan hosil bo'lib, yog' va uglerod almashinuvda bog'lovchi vositasini o'taydi.

Umumiy tarif: Glitserin namlantiruvchi vazifani bajaradi va quyidagi maqsadlarda foydalaniladi.

- *giperosmotik laksatif (ich qotishini davolash uchun) larda.
- *ko'plab farmatsevtika preparatlarining tarkibiy qismi sifatida.
- *shirinlashtiruvchi vosita sifatida.
- *qalinlashtiruvchi vosita sifatida.

Amerika Dermalogiya Akademiyasi ma'lumotlariga ko'ra glitserin:

- terining tashqi qatlamini namlaydi.
- terining to'siq funksiyasini yaxshilaydi.
- yarani davolash jarayonlarini tezlashtiradi.
- quruq tarining parvarishida yordam beradi.
- psoriaz simptomlarida yordam berishi mumkin.

Glitserin AQSH oziq-ovqat va farmatsevtika idorasi(FDA) tomonidan xavfsiz deb tan olingan.

2017-yil tadqiqotlariga ko'ra glitserin, gialuron kislotasi va centella asiatica ekstartkini qo'llashdan keyin 24 soatgacha terining himoya funksiyasini yaxshilaydi. Nojo'ya tasirlari ko'p bo'lmasada glitserin tabiiy mahsulot, shuning uchun har doim allergik reaksiya uchun potensial xavf mavjud.

Namlagich sifatida glitserin eng yaqin manbadan suv oladi. Past namlik sharoitida eng yaqinsuv manbayi teringizning pastries qatlamlari bo'lib qoladi. Bu terini suvsizlantirishi, hatto qabariq paydo bo'lishigacha olib kelishi mumkin. Suyultirilmagan glitserin qabariq paydo bo'lishigacha olib kelishi mumkinligi sababli sof glitserinni ishlatishdan ko'ra, tarkibida glitserin bo'lgan mahsulotlardan foydalanish samaraliroqdir. Tabiiy kosmetikaning ko'plab tarafdorlari glitserinni atirgul suvi bilan suyultirilishni tavsiya qiladi, chunki atirgul suvi terini namlaydi va poralarini tozalaydi. 2019-yilgi tadqiqotlarga ko'ra atirgul suvi teridagi yallig'lanishga qarshi samarali tasir ko'rsatdi.

Glitserinning kimyoviy tarkibi: Glitserin (grekcha: „glykeros“ — shirin) — 1, 2, 3-propantriol, $\text{HOCH}_2\text{-CH(OH)-CH}_2\text{OH}$ — uch atomli oddiy spirt; rangsiz, hidsiz, shinniga o'xshash, chuchmal suyuqlik; Mol. m. 92,09, zichligi 1260 kg/m³, suyuqlanish temperaturasi 17,9°, qaynash temperaturasi 290°, suvga, metil va etil spirtlarga, atsetonga aralashadi, spirt bilan efir yoki xloroform aralashmasida eriydi; yog', benzin, benzol, uglerod sulfidda erimaydi. Organik va anorganik moddalarni, mas, tuz, ishqor, shakarlarni eritib yuboradi; havodan suv yutadi (og'irlik jihatidan 40% gacha). Suv bilan aralashtirilsa issiqlik ajralib chiqib, kontraksiya (hajm kamayishi) hodisasi kuzatiladi. Boshqa spirtlar kabi metall glitseratlar hosil qiladi.

Sanoatda oziq-ovqat yog'larini turli katalizatorlar (kislotalar, ishqorlar, fermentlar) ishtirokida sovunlash yo'li bilan olinadi. Hozir Glitserinni sintez yo'li bilan propilendan olish alohida ahamiyat kasb etmoqda. Glitserin organizmda yog'lar va fosfatidlarning parchalanishidan hosil bo'lib, yog' va uglerod almashinuvida bog'lovchi vositasini o'taydi.

Yuqori yogʻ kislotalarining triglitseridlari hayvon va oʻsimlik yogʻlarining asosini tashkil etadi. Glitserin nitroglitserin, gliftal smolalar ichida, matolar, teri va qogʻozni yumshatuvchilar, emulgatorlar, antifrizlar, surkov moylari, poyabzal moylari, sovun va yelimlar, atir-upa va kosmetik preparatlar, tibbiyot mazlari, likyorlar, qandolat mahsulotlari komponenti sifatida qoʻllanadi.

Xulosa. Glitserin kosmetologiyada ham tibbiyotda ham foydalaniladi va uning foydalari ham kam emas. Undan toʻgʻri foydalansa deyarli zararsiz. Kosmetologiyada yuz parvarishi uchun ishlatilsa tibbiyotda esa yurak ogʻrigʻida va gastritda ogʻriq qoldirishga qarshi dori sifatida foydalaniladi. Glitseringa mineral kislotalar taʻsir ettirib efirlar olinadi, mas, nitrat va sulfat kislotalar aralashmasi taʻsir ettirilsa, nitroglitserin hosil boʻladi. Glitserin tabiiy yogʻ va karbon kislotalarning triglitseridlari aralashmasidan iborat moylar tarkibida boʻladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Lazutka, J. R., et al. "Genotoxicity of Dill (*Anethum Graveolens* L.), Peppermint (*Mentha Piperita* L.) and Pine (*Pinus Sylvestris* L.) Essential Oils in Human Lymphocytes and *Drosophila Melanogaster*." *Food and Chemical Toxicology*, 39.5 (2001): 485-92.;
2. Grieve, Margaret. "A Modern Herbal-Mints." *Botanical.com*. 23 Feb 2008;
3. Simonsen, J. L. (1953). *The Terpenes*, 2nd edition 1, Cambridge: Cambridge University Press, 394-408;
4. Miloradovich, Milo. *Growing and Using Herbs and Spices*. Courier Dover Publishing, 1986;
5. Gillette, Fanny Lemira. "White House Cook Book: A Selection of Choice Recipes Original and Selected, During a Period of Forty Years' Practical Housekeeping." *The Historic American Cookbook Project*. 23 Feb 2008;
6. *Plant Oils: Chemistry, Technology, and Applications*" by S. P. V. S. R. Anjaneyulu and R. P. V. Yadava;
7. "Fitoterapiya" by N.V. Lazarev;
8. Ibn Sino ning "dorivor oʻsimliklar" kitobidan
9. "Oʻsimliklarni ishlatish boʻyicha qoʻllanma" (tibbiyot va farmatsiya sohasidagi qoʻllanmalarda);
10. "Farmatsevtika dasturlari" (Farmatsevtikadan olingan tavsiyalar).